

SAOPŠTENJE 41/2024

Datum objave:
 28.3.2024.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar - Februar 2024. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar-februar 2024. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 637,3 miliona eura, što ukazuje na rast od 0,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 107,9 miliona eura, a **uvoz** 529,4 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 31,9%, a uvoz veći za 11,2%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 20,4% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 33,3%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 34,2 miliona eura (koje čine: Ostala transportna sredstva i opreme – 26,0 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 137,9 miliona eura (koje čine: Drumska vozila – 54,4 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (30,2 mil. eura), Češka (12,5 mil. eura), i Poljska (10,9 mil.eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (81,9 mil. eura), Kina (64,5 mil. eura) i Njemačka (58,1 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

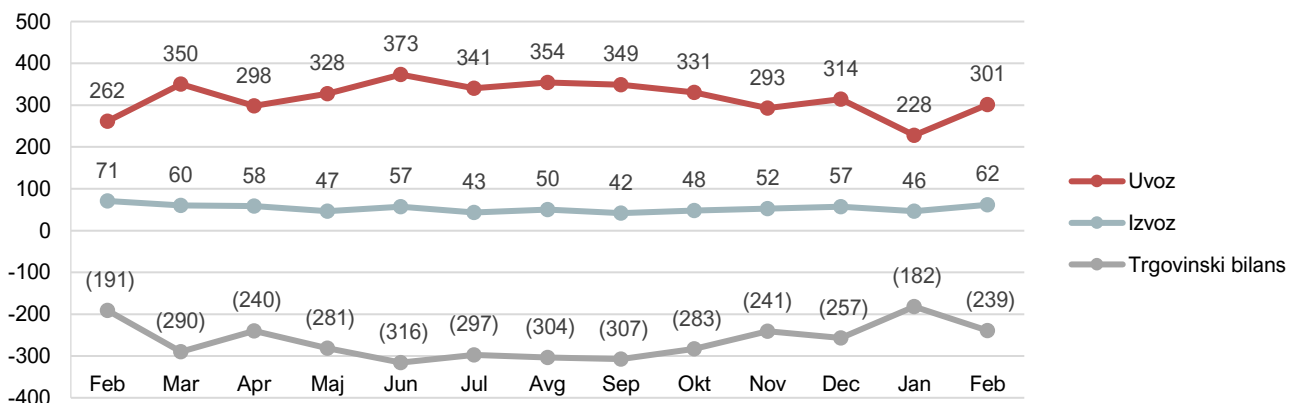

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2023				
Januar	214 745	87 742	302 487	-127 003
Februar	261 507	70 845	332 352	-190 662
Mart	350 051	60 423	410 474	-289 629
April	298 165	58 395	356 561	-239 770
Maj	327 680	46 572	374 252	-281 108
Jun	373 084	57 322	430 407	-315 762
Jul	340 610	43 341	383 951	-297 269
Avgust	354 049	50 419	404 468	-303 629
Septembar	349 160	41 737	390 897	-307 424
Oktober	330 837	47 757	378 594	-283 079
Novembar	293 335	52 434	345 769	-240 902
Decembar	314 362	57 284	371 646	-257 077
2024				
Januar	228 248	46 236	274 484	-182 013
Februar	301 134	61 718	362 852	-239 416

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2023		Jan-Feb 2024		Jan-Feb 2023		Jan-Feb 2024		Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	476 244	100,0	529 382	100,0	158 587	100,0	107 953	-317 657	-421 429
Evropa	79,0	376 391	78,7	416 372	93,8	148 821	89,2	96 317	-227 571	-320 054
EU-27	45,1	214 998	46,2	244 726	49,5	78 434	40,6	43 855	-136 564	-200 871
CEFTA ²	23,9	113 904	23,9	126 499	41,7	66 204	41,6	44 920	-47 700	-81 580
Afrika	0,3	1 422	0,2	1 223	0,2	250	0,9	927	-1 172	-296
Azija	17,5	83 328	17,9	94 904	5,8	9 168	9,1	9 792	-74 160	-85 112
Amerika	3,1	14 920	3,1	16 622	0,2	343	0,8	908	-14 577	-15 714
Okeanija	0,0	183	0,0	262	0,0	6	0,0	9	-178	-253
SAD	1,4	6 497	1,7	9 156	0,2	336	0,8	837	-6 161	-8 318
Kina	11,5	54 816	12,2	64 534	0,4	638	3,3	3 515	-54 177	-61 019
Rusija	0,8	3 995	0,2	1 243	0,1	98	0,1	56	-3 897	-1 187
Švajcarska	1,6	7 406	1,9	9 953	2,0	3 094	5,6	6 045	-4 312	-3 908
Japan	0,6	3 008	1,2	6 250	0,0	43	0,0	6	-2 965	-6 244
Turska	6,5	30 940	4,8	25 292	0,3	477	0,7	748	-30 463	-24 544
Brazil	0,4	1 899	0,7	3 590	0,0	0	0,0	1	-1 898	-3 589
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,7	3 397	1,0	5 343	0,1	103	0,2	164	-3 293	-5 179

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024
SVIJET	476 244	529 382	158 587	107 953	-317 657	-421 429
EU-27⁴	214 998	244 726	78 434	43 855	-136 564	-200 871
Austrija	5 354	6 127	298	261	-5 056	-5 866
Belgija	2 658	2 924	96	372	-2 561	-2 552
Bugarska	2 754	2 764	99	188	-2 656	-2 575
Češka	4 438	8 553	20 645	12 479	16 206	3 926
Danska	1 351	1 819	3 246	237	1 895	-1 581
Estonija	260	185	3	1	-256	-185
Finska	2 310	540	0	1	-2 310	-539
Francuska	11 073	15 419	234	106	-10 839	-15 314
Grčka	31 225	28 052	131	91	-31 094	-27 961
Holandija	11 257	13 889	205	321	-11 052	-13 568
Irska	1 036	2 251	3	6	-1 034	-2 246
Italija	29 065	25 495	4 750	2 276	-24 316	-23 219
Kipar	118	80	5	2	-113	-78
Letonija	265	90	1	842	-264	752
Litvanija	164	275	241	40	77	-235
Luksemburg	200	240	6 102	3 980	5 902	3 740
Mađarska	4 037	3 933	1 266	987	-2 770	-2 946
Malta	1	3	22	94	21	91
Njemačka	44 033	58 058	2 509	2 789	-41 524	-55 269
Poljska	10 733	9 634	2 251	10 885	-8 482	1 250
Portugalija	773	449	2	8	-771	-442
Hrvatska	27 138	31 839	965	622	-26 173	-31 217
Rumunija	4 674	4 955	99	358	-4 576	-4 597
Slovačka	1 536	2 165	24	10	-1 511	-2 154
Slovenija	5 825	9 391	34 100	5 648	28 275	-3 743
Španija	8 221	8 705	743	817	-7 478	-7 888
Švedska	4 498	6 890	394	435	-4 104	-6 455
CEFTA	113 904	126 499	66 204	44 920	-47 700	-81 580
Albanija	7 797	10 121	2 171	3 843	-5 627	-6 278
Bosna i Hercegovina	22 434	25 850	24 660	5 625	2 226	-20 225
Moldavija	74	138	0	21	-74	-117
Sjeverna Makedonija	4 334	4 570	1 416	1 548	-2 919	-3 022
Srbija	75 479	81 925	35 394	30 199	-40 085	-51 726
Kosovo	3 785	3 895	2 565	3 684	-1 221	-211
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	147 342	158 157	13 949	19 179	-133 393	-138 978

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	476 244	529 382	111,2	158 587	107 953	68,1
0 Hrana i žive životinje	91 859	97 663	106,3	5 820	6 971	119,8
00 Žive životinje	6 644	6 652	100,1	25	17	66,6
01 Meso i prerada mesa	22 333	25 993	116,4	3 475	5 204	149,8
02 Mliječni proizvodi i jaja	10 151	10 403	102,5	47	65	137,7
03 Ribe i prerađevine od ribe	3 273	2 743	83,8	0	1	0,0
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	12 326	12 162	98,7	243	34	13,9
05 Povrće i voće	13 563	14 621	107,8	1 208	872	72,2
06 Šećer proizvodi od šećera i med	2 135	2 681	125,6	190	48	25,3
07 Kafa čaj kakao i začini	7 687	8 354	108,7	429	446	104,0
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	4 541	4 243	93,4	127	227	178,6
09 Razni proizvodi za ishranu	9 206	9 811	106,6	76	56	74,4
1 Piće i duvan	14 096	15 314	108,6	836	4 717	300¹
11 Pića	10 295	11 264	109,4	836	4 717	300 ¹
12 Duvan i proizvodi od duvana	3 800	4 049	106,5	0	0	0,0
2 Sirove materije sem goriva	4 349	5 310	122,1	10 315	15 154	146,9
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	368	221	60,1
22 Uljano sjeme i plodovi	285	277	97,2	2	1	67,1
23 Sirovi kaučuk	13	55	300 ¹	0	0	0,0
24 Pluta i drvo	808	785	97,2	4 980	5 568	111,8
25 Celuloza i otpaci od hartije	0	0	0,0	178	221	124,1
26 Tekstilana vlakna i otpaci	184	117	63,7	25	40	163,8
27 Sirova đubriva i minerali	865	1 616	186,8	82	174	211,2
28 Mineralne rude i otpaci metala	497	125	25,2	4 671	8 829	189,0
29 Životinjske i biljne sirove materije	1 696	2 334	137,6	10	100	300 ¹
3 Mineralna goriva i maziva	44 280	45 325	102,4	103 049	22 779	22,1
32 Kameni ugallj koks i briketi	100	167	166,5	1 601	2 164	135,2
33 Nafta i naftni derivati	39 761	38 655	97,2	1 691	1 802	106,6
34 Gas prirodni i industrijski	1 777	1 503	84,6	0	0	0,0
35 Električna enegrija	2 641	4 999	189,3	99 757	18 814	18,9
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 926	2 457	127,5	146	217	148,7
41 Životinjska ulja i masti	214	173	81,0	64	150	235,0
42 Čvrste biljne masti i ulja	1 701	2 280	134,1	2	4	182,3
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	12	3	28,2	80	63	78,5
5 Hemijski proizvodi	55 305	67 840	122,7	7 184	8 332	116,0
51 Organski hemijski proizvodi	373	659	176,6	28	6	21,9
52 Neorganski hemijski proizvodi	1 044	605	58,0	149	659	300 ¹
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	4 266	5 336	125,1	17	3	16,1
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	26 531	35 585	134,1	6 697	6 872	102,6
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	10 985	12 547	114,2	120	158	132,1
56 Đubriva (osim sirovih)	720	740	102,8	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	805	704	87,5	41	35	85,5
58 Plastične mase u ostalim oblicima	5 794	5 892	101,7	116	105	90,6
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	4 788	5 772	120,5	17	494	300 ¹

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	83 000	84 327	101,6	21 302	12 546	58,9
61 Koža proizvodi od kože i krzna	72	60	83,4	59	0	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	4 442	4 138	93,2	23	3	11,8
63 Proizvodi od plute i drveta	6 789	6 271	92,4	911	906	99,5
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	7 147	7 194	100,7	79	16	19,8
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	3 214	3 231	100,5	68	20	29,8
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	20 089	23 305	116,0	657	583	88,8
67 Gvožđe i čelik	9 355	11 546	123,4	124	93	75,2
68 Obojeni metali	13 582	8 246	60,7	17 897	9 912	55,4
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	18 311	20 335	111,1	1 484	1 012	68,2
7 Mašine i transportni uređaji	111 960	137 889	123,2	6 254	34 235	300¹
71 Pogonske mašine i uređaji	1 175	1 930	164,3	100	107	107,5
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	7 747	11 077	143,0	846	1 133	134,0
73 Mašine za obradu metala	742	337	45,4	78	49	62,5
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	18 227	14 561	79,9	1 270	1 883	148,2
75 Kancelarijske mašine i za AOP	6 375	10 512	164,9	47	55	115,2
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	16 891	20 557	121,7	595	399	67,1
77 Električne mašine aparati i uređaji	21 503	23 271	108,2	456	797	174,8
78 Druška vozila	38 598	54 390	140,9	2 738	3 821	139,5
79 Ostala transportna sredstva i opreme	702	1 254	178,6	124	25 990	300 ¹
8 Razni gotovi proizvodi	69 372	72 321	104,3	3 681	3 003	81,6
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	3 412	3 285	96,3	1	74	300 ¹
82 Namještaj i djelovi	9 811	11 307	115,2	278	271	97,6
83 Predmeti za putovanja	1 981	1 867	94,2	7	17	264,3
84 Odjeća	17 446	18 433	105,7	838	981	117,1
85 Obuća	8 289	8 588	103,6	115	141	121,7
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	4 304	8 162	189,6	772	173	22,5
88 Fotoaparati časovnici	1 350	1 593	118,0	4	4	106,5
89 Razni gotovi proizvodi	22 779	19 087	83,8	1 667	1 342	80,5
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	97	938	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2023	Jan-Feb 2024	Jan-Feb 2024 Jan-Feb 2023
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	476 244	529 382	111,2	158 587	107 953	68,1
I Žive životinje i životinjski proizvodi	37 552	40 162	106,9	2 951	4 520	153,2
II Povrće	18 602	19 820	106,5	1 089	903	83,0
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	2 401	2 934	122,2	82	67	81,3
IV Pripremljena hrana pića duvan	51 607	55 336	107,2	2 692	6 517	242,1
V Mineralni proizvodi	50 910	54 429	106,9	106 016	29 106	27,5
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	49 483	61 629	124,5	7 029	8 192	116,5
VII Plastika guma i proizvodi od gume	17 378	19 335	111,3	683	689	100,9
VIII Sirove kože koža i krzno	3 023	2 326	76,9	438	249	56,8
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugalj pluta	7 664	7 123	92,9	5 890	6 474	109,9
X Materijali i proizvodi papirne industrije	8 605	7 235	84,1	1 005	864	86,1
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	19 168	20 700	108,0	919	1 028	111,8
XII Obuća kape i modni dodaci	8 776	9 267	105,6	120	143	118,9
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	14 831	16 233	109,5	657	585	89,0
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	5 795	1 813	31,3	21	19	94,3
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	41 439	40 359	97,4	21 277	13 681	64,3
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	72 434	80 950	111,8	3 458	4 411	127,6
XVII Vozila i prateća transportna oprema	40 084	56 655	141,3	2 880	29 852	300 ¹
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	6 463	11 164	172,7	803	202	25,2
XIX Oružje i municija	277	185	66,9	225	0	0,0
XX Razni proizvodi	19 723	21 722	110,1	343	448	130,9
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	30	6	19,9	10	4	42,3

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istrživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor dvije cifre – odsjek tri cifre– grupu četiri cifre– podgrupu a pet cifara – poziciju odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)